

**Stadsbyggnadskontoret
Stockholms stad**

2024-02-15

Granskningsyttrande Detaljplan för Konsthallen 15 m.fl. i stadsdelen, Djurgården, Dp 2018-00710

Förbundet för Ekoparken avstyrker planen. Den strider mot lagen om Nationalstadsparken (MB 4 kap 7 §), som lyder

”Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas.”

Skaderekvisitet har inskränkts från ”påtaglig skada” till enbart ”skada”. Skada är strikt definierat: ”Med skada i den nu aktuella bestämmelsen avses negativ inverkan av någon betydelse för de angivna värdena.” (Författningskommentar s.49-50, prop. 1994/95:3).

Med bäring på hur skada ska bedömas anges också i propositionen: ”Vid eventuell omvandling och komplettering bör särskilt uppmärksammas åtgärdernas form och skala samt att karaktären av byggnader i parkmiljö bevaras.” (Skäl för regeringens bedömning, s. 46 prop. 1994/95:3).

Syftet med lagen är att området huvudstruktur vad avser natur- och bebyggelseområden inte får ändras. ”Nya byggnader som inte behövs för att befintliga verksamheter skall kunna fungera bör därför i princip inte medges.” (Regeringens bedömning, s.43, prop. 1994/95:3).

Den föreslagna bebyggelsen strider mot lagen, preciserad på detta sätt.

Hasselbacken, dess huvudbyggnad med restaurang (kompletterat med hotell före lagens ikraftträdande på ett synnerligen hänsynsfullt sätt) och terrass har ett synnerligen stort kulturhistoriskt värde, dels byggnaderna i sig, dels den mångåriga värdshusverksamheten, dels de immateriella kulturminnen som återfinns i målningar, dikter och berättelser. De två cirkulära byggnader och den illa placerade musikpaviljongen som föreslås kommer 1) att dominera intrycket av Hasselbacken, 2) vara helt väsensskilda till utformningen från den gamla byggnaden och 3) riskera att skada vegetationen, särskilt de gamla träden. "Åtgärdernas form och skala" strider mot den gamla bebyggelsens karaktär. Det är således "negativ inverkan" i flera avseenden av mer än "någon betydelse" på kultur- och naturvärden.

Hasselbacken är redan i dag ett mycket stort etablisseman. Det har inte behov av komplettering för att kunna fortsätta att fungera. Kompletteringen bör därför inte medges. Restriktiviteten i detta avseende är betingad av strävan att bevara kulturlandskapet. I propositionen framhålls att "området som helhet väl uppfyller UNESCO:s kriterier på ett historisk landskap" (heritage landscape). (Allmänna utgångspunkter, prop. 1994/95:3, s 9)

Nuvarande ägare av Hasselbacken har självsvåldigt redan åsamkat denna kulturmiljö skador av betydelse. En serveringspaviljong har olagligen avlägsnats, en tidstrogen portal har utan tillstånd ersatts av en modern, mycket större, bjärt upplyst, ny sådan. Fortsatt vandalisering av Hasselbacken måste stoppas.

Att basera kompletteringar av bebyggelse på historiska förlagor kan ha sina poänger. Det kan fungera som en restaurering av en kulturhistorisk miljö och kan vara av stort värde. De två runda, arkitektoniskt helt avvikande byggnader som föreslås, utger sig skamlöst för att vara "Nya Moriska paviljongen" respektive "Nya Gubbhyllan." Det är däremot inte annat än charlataneri.

Förbundet för ekoparken avstyrker således föreliggande planförslag.

Richard Murray
Ordförande för Förbundet för Ekoparken